

Dekadni bilten stanja vodne bilance kmetijskih tal v Sloveniji od 21. do 31. avgusta 2015

Povzetek

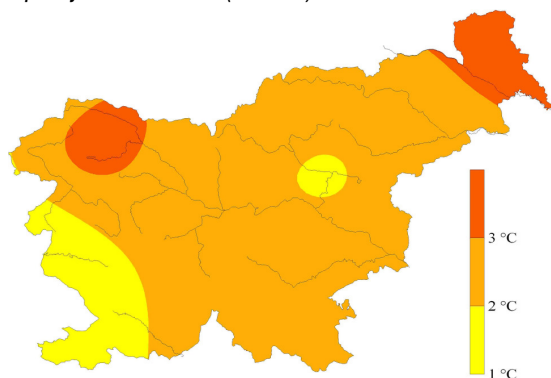
V prvi polovici dekadne se je ohladilo, vročinski stres je popustil, padavine pa so v večjem delu države dobro namočile vrhnji sloj tal. V drugi polovici dekadne se je vrnilo nadpovprečno toplo vreme, ki je bilo ugodno za dozorevanje kmetijskih pridelkov. Sušne razmere se nadaljujejo na obalnem območju. Nekaj več dežja za dobro vodno preskrbo tal bi bilo dobrodošlo tudi v vzhodni Sloveniji, zlasti za dobro kalitev strniščnih setev. Na Primorskem in tudi ponekod v severovzhodni Sloveniji so zgodnje sorte grozdja že dozorele, trgatav se je v zadnjih dneh avgusta, vsaj teden dni prej kot običajno, že začela.

METEOROLOŠKE RAZMERE

Kljub ohladitvi, ki smo jo po večih vročinskih valovih v tem poletju dočakali v sredini avgusta, se je mesec zaključil s poletnimi temperaturami zraka. Zadnja dekada avgusta je bila nadpovprečno topla, na Obali, Goriškem in celjskem do 2 °C, v Pomurju in Zgornjesavski dolini nad 3 °C, drugod od 2 do 3 °C. Najnižje jutranje temperature zraka so se spuščale do 7 °C v Zgornjesavski dolini in na Koroškem, do 9 °C, v Podravju in na Savinjskem do 10 °C, na Dolenjskem, v Pomurju in Ljubljani z okolico do 11 °C, na Goriškem do 12 °C ter na Obali do 13 °C. Najvišje temperature zraka pa so se ob zaključku meteorološkega poletja ponekod dvignile še krepko nad 30 °C, na Goriškem in Koroškem nad 33 °C, v Pomurju do 34 °C, drugod pa so se po večini gibale okrog 32 °C. Padavin je bilo v vsej vzhodni Sloveniji ter na Obali izredno malo, le do okrog 15 mm. Več dežja pa je padlo v osrednjem in zahodnem delu države, od 30 do 50 mm, mestoma tudi več. V Cerkljansko-Idrijskem hribovju je bilo padavin več kot 50 mm, na Vipavskem tudi do okrog 100 mm, kljub temu, da so bili zabeleženi zgolj trije deževni dnevi. V povprečju je sonce dnevno sijalo od dobrih 7 ur v Ratečah do skoraj 10 ur v Portorožu, drugod pa od 8 do 9 ur. Najvišje vrednosti trajanja sončnega obsevanja so bile, z izjemo skrajnega severozahoda, kjer so v Ratečah izmerili 11,1 ure, na ostalih glavnih meteoroloških postajah od 12 do 12,7 ur.

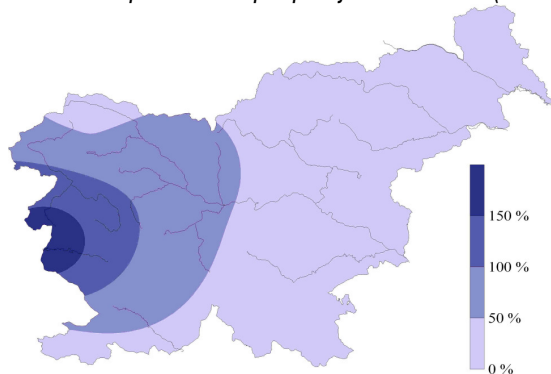
Dekadne povprečne temperature zraka, absolutne maksimalne in minimalne dnevne temperature zraka (T, °C) in odklon dekadne povprečne temperature zraka od povprečja 1971–2000 (na sliki)

Postaja	Tpovp	Tmax	Tmin
Bilje	20,8	33,0	12,2
Portorož let.	22,0	31,8	13,2
Ljubljana	20,5	32,7	11,6
Novo mesto	20,5	32,7	11,3
Celje	19,1	32,3	9,2
Maribor let.	20,4	32,4	10,6
Murska Sobota	20,7	34,0	11,8
Rateče	16,1	30,2	6,8
Slovenj Gradec	18,9	33,5	7,0

Dekadne vsote padavin (RR, v mm), število suhih in deževnih dni ter delež vsote padavin od povprečja 1971–2000 (na sliki)

Postaja	RR	suhi	deževni
Bilje	109,5	8	3
Portorož let.	2,2	10	1
Ljubljana	40,6	8	3
Novo mesto	2,1	9	2
Celje	6,5	8	3
Maribor let.	1,3	8	3
Murska Sobota	1,7	10	1
Rateče	14,9	7	4
Slovenj Gradec	6,7	9	2

Dekadne vsote ur sončnega obsevanja (ure), maksimalna dnevna vsota ur sončnega obsevanja ter delež dekadne vsote od povprečja 1971–2000 (na sliki)

Postaja	Sončno obsevanje	Max
Bilje	98,4	12,6
Portorož let.	108,3	12,7
Ljubljana	83,1	12,2
Novo mesto	89,0	12,4
Celje	96,7	12,0
Maribor let.	97,2	12,2
Murska Sobota	/	/
Rateče	78,7	11,1
Slovenj Gradec	91,7	12,2

* Zaradi izpada podatkov karta deleža dekadne vsote trajanja sončnega obsevanja ni vključena v bilten.

TEMPERATURA TAL

Povprečna temperatura tal v globini 5 in 10 cm je bila v Osrednji Sloveniji in na celjskem območju med 21 in 22 °C, v smeri proti vzhodu države pa za skoraj stopinjo višja, med 22 in 23 °C. Najvišje so bile povprečne dekadne temperature tal na Goriškem in na obalnem območju, med 23 in 24,5 °C. Povprečne temperature tal so bile blizu dolgoletnega povprečja, odstopanja ponekod nad oziroma drugod pod povprečjem so bila povečini manjša od ene stopinje. Tla se niti v deževnih dneh niso ohladila pod 17 °C. V opoldanski pripeki pa se je površinski sloj tal ogrel na več stopinj čez 30 °C.

Dekadna povprečna temperatura tal, odklon od povprečja 2001–2010 ter absolutna maksimalna in minimalna temperatura tal v globini 5 in 10 cm (Tt, °C)

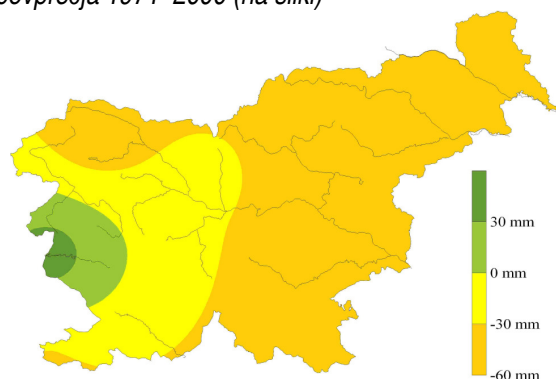
Postaja	5 cm				10 cm			
	Ttpovp	Odklon	Ttmin	Ttmax	Ttpovp	Odklon	Ttmin	Ttmax
Bilje	23,8	-0,8	17,1	34,6	23,9	-0,8	18,3	32,2
Portorož let.	24,4	0,3	17,4	31,4	24,5	0,0	19,4	28,2
Ljubljana	21,4	-0,3	16,2	27,3	21,7	-0,3	17,7	25,4
Novo mesto	/	/	/	/	/	/	/	/
Celje	21,7	0,7	17,6	27,5	21,5	0,3	18,6	24,9
Maribor let.	22,8	1,3	16,6	32,3	22,4	0,8	17,7	27,2
Murska Sobota	/	/	/	/	/	/	/	/
Slovenj Gradec	/	/	/	/	/	/	/	/

VODNA BILANCA IN IZHLAPEVANJE

V vsej vzhodni polovici države ter na Obali in v Slovenski Istri je bila dekadna vodna bilanca negativna. Na Obali, Dolenjskem, Štajerskem in v Prekmurju so se vodni primanjkljaji gibali od 30 do 50 mm, medtem ko je bila na skrajnem zahodu Vipavske doline, v Biljah, vodna bilanca pozitivna s presežkom 69 mm. Kljub visokim temperaturam zraka so se dnevne vrednosti evapotranspiracije le še redkokje povzpele nad 5 mm. Vegetacijski vodni primanjkljaj na Obali je ob koncu tretje avgustovske dekade znašal že 514 mm.

Dekadne vsote meteorološke vodne bilance (VB, mm), evapotranspiracije (ET₀, mm), število dni z ET₀ > 5 mm/dan ter odklon dekadne meteorološke vodne bilance od povprečja 1971–2000 (na sliki)

Postaja	VB	ET ₀	ET ₀ > 5 mm
Bilje	68,6	40,9	0
Portorož let.	-46,8	49,0	2
Ljubljana	5,7	34,9	0
Novo mesto	-35,5	37,6	1
Celje	-31,8	38,3	0
Maribor let.	-40,7	42,0	1
Murska Sobota	-41,6	43,3	1
Rateče	-15,9	30,8	0
Slovenj Gradec	-25,1	31,8	0

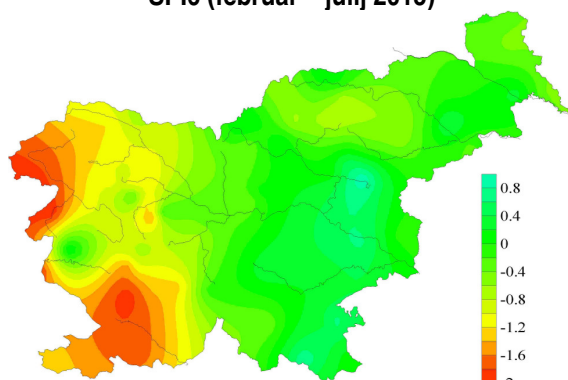
STANJE RASTLIN

Založenost tal z vodo se je v prvi polovici dekadne ob padavinah večinoma normalizirala. Izjemi sta bili obalno območje in vzhod države, kjer so bile padavine preskromne, da bi dobro namočile vsaj vrhnji sloj tal. Na Obali se je vegetacijski primanjkljaj vode povzpela na 514 mm in je že več tednov na ravni ekstremno sušnih razmer. Tudi na severovzhodu države se je vsebnost vode v tleh v zadnjih dveh dekadah precej izčrpala. Ne glede na to, so bile razmere za zaključno obdobje dozorevanja večine kmetijskih rastlin ugodne. Grozdje je uspešno pridobivalo sladkor ob visokih dnevnih temperaturah in nekoliko bolj svežih nočeh. Na Primorskem se je trgatav sredi dekadne že pričela, zgodnje sorte so ob koncu dekadne pričeli trgati tudi v Radgonskih Gorah. Trgatav je zgodnejša od običajne, grozdje pa je zelo zdravo za razliko od tistega v prejšnjem letu, ko je bilo zaradi pogostega dežja veliko težav zaradi gnitja. Če se bo ugodno vreme, brez deževnih obdobji nadaljevalo, vinogradniki pričakujejo razmeroma dober pridelek, ki se bo ponašal tudi z izjemno kvaliteto. Koruza je voščeno dozorela. Hibridi za zrnje so na plitvih in peščenih tleh, kjer so visoke temperature zraka in pomanjkanje vode v tleh pospešile zorenje, že povsili storže in s tem že skoraj zaključili dozorevanje. Večino voščeno zrelih posevkov pa bodo v prihodnjih dneh začeli silirati. Namakanja niso bila več potrebna. Zori tudi sadno drevje. Nekaj več vode v tleh bi bilo dobrodošle za strniščne posevke.

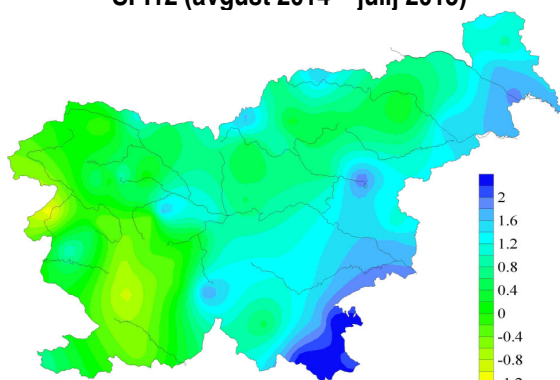
STANDARDIZIRAN PADAVINSKI INDEKS

SPI (standardiziran padavinski indeks) predstavlja mero, kaj določena količina padavin skozi izbrano časovno obdobje pomeni glede na normalno oz. pričakovano količino padavin za to obdobje.

SPI6 (februar – julij 2015)

SPI12 (avgust 2014 – julij 2015)

SPI	opis	barvna skala	verjetnost pojava
2,0 in več	Ekstremno mokro	Temno Modra	2,3 %
1,5 do 1,99	Zelo mokro	Svetlo Modra	4,4 %
1,0 do 1,49	Zmerno mokro	Sivo Modra	9,2 %
-0,99 do 0,99	Normalno	Zelena	68,2 %
-1,49 do -1,0	Zmerno suho	Rumena	9,2 %
-1,99 do -1,5	Zelo suho	Oranžna	4,4 %
-2,0 in manj	Ekstremno suho	Rdeča	2,3 %

PETDNEVNA PROGNOZA VREMENA izdana dne 4. 9. 2015

SLOVENIJA	Petek	Sobota	Nedelja	Ponedeljek	Torek
Vreme/Pojavi					
Megla/Nevihte					
Pojavi	dež	dež	dež		
Tmax [°C]	20	17	18	18	20
Tmin [°C]	17	15	12	11	9
Veter					
Hitrost vetra [km/h]	0	0	7 .. 18	0	0

Verjetnostna 10 dnevna modelska napoved vremena je dostopna na:
<http://meteo.arso.gov.si/met/sl/app/webmet/> pod povezavami *Vreme podrobneje /Modelska napoved/Verjetnostna napoved - 10 dni*